

H. C. Andersen - Eventyr 102: Skarnbassen. (1861) Originalversion. Bemærk: der er indsat blanklinjer undervejs, markeret med tegnet - for at linjerne i de to kolonner kan matche. Linje-forskubbelser kan, beklageligvis, opstå alligevel pga. konverterings-divergens; læsning 'på tværs' bør dog være muligt.	H. C. Andersen - Eventyr 102: Skarnbassen (1861) Sprogjusteret version ved Ivan Hansen (2015/2019) © blå tekst = ord ændret i forhold til originalen. (Justering ifølge 1948-sprogreformen er ikke farvemarkeret) Bemærk: der er indsat blanklinjer undervejs, markeret med tegnet - for at linjerne i de to kolonner kan matche. Linje-forskubbelser kan beklageligvis opstå alligevel pga. konverterings-divergens; læsning 'på tværs' bør dog være muligt.
Keiserens Hest fik Guldscoe; Guldsco paa hver en Fod. Hvorfor fik han Guldscoe? Han var det deiligste Dyr, havde fine Been, Øine saa kloge og en Manke, der hang som et Silkeslør ned om Halsen. Han havde baaret sin Herre i Kruddamp og Kuglerregn, hørt Kuglerne synge og pibe; han havde bidt om sig, slaaet om sig, kæmpet med, da Fjenderne trængte paa; med sin Keiser sat i eet Spring over den styrtede Fjendes Hest, frelst sin Keisers Krone af det røde Guld, og derfor fik Keiserens Hest Guldscoe, Guldsco paa hver en Fod. Og Skarnbassen krøb frem. "Først de Store, saa de Smaa," sagde den, "dog det er ikke Størrelsen, som gjør det." Og saa strakte den frem sine tynde Been. "Hvad vil Du?" spurgte Smeden. "Guldscoe!" svarede Skarnbassen. "Du er nok ikke klarhovedet!" sagde Smeden, "vil Du ogsaa have Guldscoe?" "Guldscoe!" sagde Skarnbassen. "Er jeg ikke ligesaa god som det store Bæst, der skal have Opvartning, strigles, passes, have Føde og Drikke. Hører jeg ikke ogsaa til Keiserens Stald?" "Men hvorfor faaer Hesten Guldscoe?" spurgte Smeden, "begriber Du det ikke?" "Begriber? Jeg begriber, at det er Ringeagt imod mig," sagde Skarnbassen, "det er en	Kejserens hest fik guldsco; guldsco på hver en fod. Hvorfor fik han guldsco? Han var det dejligste dyr, havde fine ben, øjne så kloge og en manke, der hang som et silkeslør ned om halsen. Han havde båret sin herre i krudtdamp og kugleregn, hørt kuglerne synge og pibe; han havde bidt om sig, slået fra sig, kæmpet med, da fjenderne trængte på; med sin kejser sat i et spring over den styrtede fjendes hest, frelst sin keisers krone af det røde guld, og derfor fik kejserens hest guldsco, guldsco på hver en fod. Og skarnbassen krøb frem. "Først de store, så de små," sagde den, "dog det er ikke størrelsen, som gør det." Og så strakte den frem sine tynde ben. "Hvad vil du?" spurgte smeden. "Guldsco!" svarede skarnbassen. "Du er nok ikke klarhovedet," sagde smeden, "vil du også have guldsco?" "Guldsco!" sagde skarnbassen. "Er jeg ikke lige så god som det store bæst, der skal have opvartning, strigles, passes, have føde og drikke. Hører jeg ikke også til kejserens stald?" - "Men hvorfor tror du at hesten får guldsco?" spurgte smeden, "– begriber du det ikke?" "Begriber? Jeg begriber, at det er ringeagt imod mig," sagde skarnbassen, "det er en krænkelse –

Krænkelſe - og nu gaaer jeg derfor ud i den vide Verden!"

"Pil af!" ſagde Smeden.

"Groſ Karl!" ſagde Skarnbassen, og ſaa gik den udenfor, fløi et lille Stykke, og nu var den i en nydelig lille Blomſterhave, hvor der duftede af Roſer og Lavendler.

"Er her ikke deilig!" ſagde en af de ſmaa "Vorherres Hønſe", der fløi om med ſorte Prikker paa de røde ſkjoldſtærke Vinger. "Hvor her lugter ſødt og hvor her er kjøndt!"

"Jeg er vant til Bedre!" ſagde Skarnbassen, "kalde I dette kjønt? Her er jo ikke engang en Mødding!"

Og ſaa gik den videre frem, ind i Skyggen af en ſtor Levkoi; der krøb en Kaalorm paa den.

"Hvor dog Verden er deilig!" ſagde Kaalormen, "Solen er ſaa varm! Alt er ſaa fornøieligt! og naar jeg engang ſover ind og dør, ſom de kalde det, ſaa vaagner jeg op og er en Sommerfugl!"

"Bild Dig Noget ind!" ſagde Skarnbassen, "nu flyve vi om ſom Sommerfugl! Jeg kommer fra keiſerens Stald, men Ingen der, ikke engang Keiſerens Livheſt, der dog gaaer med mine aflagte Guldscoe, har ſlige Indbildninger. Faae Vinger! flyve! ja nu flyve vi!" Og ſaa fløi Skarnbassen. "Jeg vil ikke ærgre mig, men jeg ærgrer mig dog!"

Saa dumpede den ned paa en ſtor Græsplet; her laae den lidt, ſaa faldt den i Søvn.

Bevares, hvilken Skylregn der ſtyrtede! Skarnbassen vaagnede ved det Pladſk og vilde ſtrax ned i Jorden, men kunde det ikke; den væltede, den ſvømmede paa Maven og paa Ryggen, flyve var der ikke at tænke paa, den kom viſt aldrig levende fra denne Plet; den laae hvor den laae og blev liggende.

Da det hoftede lidt, og Skarnbassen havde blinket Vandet af ſine Øine, skimtede den noget Hvidt, det var Linned paa Blegen; den naaede derhen, krøb ind i en Fold af det vaade Lintøi, det var rigtignok ikke, ſom at ligge i den varme Dynge i Stalden; men her var nu Intet bedre, og ſaa blev den her en heel Dag, en heel Nat, og ogsaa Regnveiret blev. I Morgenſtuden kom Skarnbassen frem; den var ſaa ærgerlig over Climaetet.

og nu går jeg derfor ud i den vide verden!"

-

"Pil af!" ſagde smeden.

"Groſ karl!" ſagde skarnbassen, og ſå gik den udenfor, fløj et lille stykke, og nu var den i en nydelig lille blomſterhave, hvor der duftede af roſer og lavendler.

"Er her ikke dejligt!" ſagde en af de små Vorherres *mariehøns*, der fløj om med ſorte prikker på de røde ſkjoldſtærke vinger. "Hvor her lugter ſødt og hvor her er kjønt!"

"Jeg er vant til bedre!" ſagde skarnbassen, "Kalder I dette kjønt? Her er jo ikke engang en mødding!"

Og ſå gik den videre frem, ind i skyggen af en ſtor levkøj; der krøb en *kålorm* på den.

"Hvor dog verden er dejlig!" ſagde kålormen, "solen er ſå varm! Alt er ſå fornøjeligt! og når jeg engang ſover ind og dør, ſom de kalder det, ſå vågner jeg op og er en ſommerfugl!"

"Bild dig *bare* noget ind!" ſagde skarnbassen, "– ja ja, nu flyver vi om ſom ſommerfugl! Bild dig *bare* noget ind! Jeg kommer *direkte* fra keiſerens ſtald, men ingen der, ikke engang keiſerens *yndlings*heſt, der dog går med mine aflagte guldsco, har *ſådanne* indbildninger. Få vinger, *og* flyve? Ja, nu flyver vi *ſå*!" Og ſå fløj skarnbassen. "Jeg vil ikke ærgre mig, men jeg ærgrer mig dog!"

Så dumpede den ned på en ſtor græsplet; her lå den lidt, ſå faldt den i søvn.

Bevares, hvilken skylregn der ſtyrtede *ned*!

Skarnbassen vågnede ved *alt* det plask og ville ſtraks ned i jorden, men kunne det ikke; den væltede, den ſvømmede på maven og på ryggen, flyve var det ikke *muligt* at tænke på, den kom viſt aldrig levende *væk* fra denne plet; den lå hvor den lå og blev liggende.

Da *regnen* *lettede* lidt, og skarnbassen havde blinket vandet af ſine øjne, skimtede den noget hvidt, det var linned *der lå ude* på blegemarken; den nåede derhen, krøb ind i en fold af det våde linned, det var rigtignok ikke, ſom at ligge i den varme *møg*dyng i ſtalden; men her var nu intet bedre, og ſå blev den her en hel dag, en hel nat, og ogsaa regnvejret blev. I morgenſtunden kom skarnbassen frem; den var ſå ærgerlig over klimaet.

Der sad paa Linnedet to Frøer; deres klare Øine lyste af bare Fornøjelse. "Det er et velsignet Veir!" sagde den Ene. "Hvor det forfrisker! og Lintøiet holder saa deiligt sammen paa Vandet! det kriller mig i Bagbenene, som om jeg skulde svømme!" "Jeg gad nok vide," sagde den Anden, "som Svalen, som flyver saa vidt omkring, om den paa sine mange Reiser i Udlandet har fundet et bedre Climat, end vort; saadant et Rusk, og saadan en Væde! det er ligesom om man laae i en vaad Grøft! er man ikke glad ved det, saa elsker man rigtignok ikke sit Fædreland!" "I have da aldrig været i Keiserens Stalde?" spurgte Skarnbassen. "Der er det Vaade baade varmt og krydret! det er jeg vant til; det er mit Climat, men det kan man ikke tage med paa Reisen. Er her ingen Mistbænk i Haven, hvor Standspersoner, som jeg, kunne tage ind og føle sig hjemme?" Men Frøerne forstode ham ikke, eller vilde ikke forstaae ham. "Jeg spørger aldrig anden Gang!" sagde Skarnbassen, da den havde spurgt tre Gange uden at faae Svar. Saa gik den et Stykke, der laae et Potteskaar; det skulde ikke ligge der, men som det laae gav det Ly. Her boede flere Ørentviste-Familier; de forlange ikke meget Huusrum, men kun Selskabelighed; Hunnerne ere især begavede med Moderkærlighed, derfor var ogsaa hvers Unge den kjønneste og den klogeste. "Vor Søn er bleven forlovet!" sagde een Moder, "den søde Uskyldighed! hans høieste Maal er engang at kunne krybe i Øret paa en Præst. Han er saa elskelig barnlig og Forlovelse holder ham fra Udskeielser! det er saa glædeligt for en Moder!" "Vor Søn," sagde en anden Moder, "kom lige ud af Ægget og var strax paa Spil; det sprutter i ham, han løber Hornene af sig. Det er en uhyre Glæde for en Moder! Ikke sandt? Hr. Skarnbasse!" De kjendte den Fremmede paa Skabelonen. "De har begge To Ret!" sagde Skarnbassen, og saa blev den budt op i Stuen, saa langt den kunde komme under Potteskaaret. "Nu skal De ogsaa see min lille Ørentvist!"	Der sad også to frøer på linnedet; deres klare øjne lyste af bare fornøjelse. "Det er et velsignet vejr!" sagde den ene. "Hvor det forfrisker! og linnettøjet holder så dejligt sammen på vandet! Det kriller mig i bagbenene, som om jeg skulle svømme!" "Jeg gad nok vide," sagde den anden, "om svalen, som flyver så vidt omkring, om den på sine mange rejser i udlandet har fundet et bedre klima end vort, med sådant et rusk, og sådan en væde! Det er som om man lå i en vidunderlig våd grøft! Er man ikke glad ved det, så elsker man rigtignok ikke sit fædreland!" "I har da vist aldrig været i kejserens stalde?" spurgte skarnbassen. "Der er det våde både varmt og krydret! Det er jeg vant til; det er mit klima, men det kan man ikke tage med på rejsen. Er her ikke et drivhus i haven, hvor standspersoner, som jeg, kan tage ind og føle sig hjemme?" Men frøerne forstod ham ikke, eller ville ikke forstå ham. "Jeg spørger aldrig anden gang!" sagde skarnbassen, da den havde spurgt tre gange uden at få svar. Så gik den et stykke, der lå et potteskår; det skulle ikke ligge der, men som det lå gav det ly. Her boede flere familier af <i>ørentviste</i>; de forlanger ikke meget husrum, men kun selskabelighed; hunnerne er især begavet med moderkærlighed, derfor var også hver deres unge den kønneste og den klogeste. "Vor søn er blevet forlovet!" sagde en ørentvist-mor, "Tænk, den søde uskyldighed! Hans høieste mål er engang at kunne krybe ind i øret på en præst. Min søn er så elskelig barnlig og forlovelse holder ham fra udskejelser! Det er så glædeligt for en mor!" "Vor søn," sagde en anden mor, "kom lige ud af ægget og var straks på spil; det sprutter i ham, han løber hornene af sig. Det er en uhyre glæde for en mor! Ikke sandt, Hr. Skarnbasse?" De genkendte den fremmede på skabelonen. - "De har begge to ret!" sagde skarnbassen, og så blev den budt op i stuen, så langt den kunne komme ind under potteskåret. "Nu skal De også se min lille ørentvist," sagde
---	--

sagde en tredie og fjerde af Mødrene, "det er de elskeligste Børn og saa morsomme! de ere aldrig uartige uden naar de have ondt i Maven, men det faaer man saa let i deres Alder!"

Og saa talte hver Moder om sine Unger, og Ungerne talte med og brugte den lille Gaffel de havde paa Halen til at trække i Skarnbassens Mundskjæg.

"De finde nu ogsaa paa Alting, de Smaaskjelmer!" sagde Mødrene og dunstede af Moderkjærlighed, men det kjedede Skarnbassen, og saa spurgte den om der var langt herfra til Mistbænken.

"Det er langt ude i Verden, paa den anden Side Grøften!" sagde Ørentvisten, "saa langt, vil jeg haabe, komme aldrig nogen af mine Børn, for saa døde jeg!"

"Saa langt vil jeg dog prøve at naae!" sagde Skarnbassen og gik uden Afsked; det er galantest.

Ved Grøften traf den flere af sin Slægt, alle Skarnbasser.

"Her boe vi!" sagde de. "Vi have det ganske luunt! Tør vi ikke byde Dem ned i det Fede! Reisen har vist trættet Dem!"

"Det har den!" sagde Skarnbassen. "Jeg har ligget paa Linned i Regnveir, og Reenlighed tager især paa mig! jeg har ogsaa faaet Gigt i Vingeledet, ved at staa i Træk under et Potteskaar. Det er rigtig en Vederqvælgelse at komme engang til sine egne!"

"De kommer maaskee fra Mistbænken!" spurgte den Ældste.

"Høiere op!" sagde Skarnbassen. "Jeg kommer fra Keiserens Stald, hvor jeg blev født med Guldscoe; jeg reiser i et hemmeligt Ærende, hvorom De ikke maa fritte mig, thi jeg siger det ikke!"

Og saa steg Skarnbassen ned i det fede Dynd; der sad tre unge Hun-Skarnbasser, de fnisede, for de vidste ikke hvad de skulde sige.

"De ere uforlovede!" sagde Moderen, og saa fnisede de igjen, men det var af Forlegenhed.

"Jeg har ikke seet dem skjønnere i Keiserens Stalde!" sagde den reisende Skarnbasse.

"Fordærv mig ikke mine Pigebørn! og tal ikke til dem, uden De har reelle Hensigter; - men det har De, og jeg giver Dem min Velsignelse."

en tredje og fjerde af mødrene, "det er de elskeligste børn og **de er** så morsomme! **De** er aldrig uartige **bortset fra** når de har ondt i maven, men det får man så let i deres alder!"

Og så talte hver mor om sine unger, og ungerne talte med og brugte den lille gaffel de havde på halen til at trække i skarnbassens mundskæg.

-

"De finder nu også på alting, de småskælme!" sagde mødrene og dunstede af moderkærlighed, men det **hele** kedede skarnbassen, og så spurgte den om der var langt herfra til **drivhuset**.

-

"Det er langt ude i verden, på den anden side grøften!" sagde ørentvisten, " Så langt, **det vil** jeg håbe, **kommer** nogen af mine børn **aldrig** , for så døde jeg!"

"Så langt vil jeg dog prøve at nå!" sagde skarnbassen og gik uden afsked; det er galantest **og virker fornemt**.

Ved grøften traf den flere af sin slægt, alle skarnbasser.

"Her bor vi!" sagde de. "Vi har det ganske lunt! Tør vi ikke byde Dem ned i det fede! Rejsen har vist trættet Dem!"

"Det har den!" sagde skarnbassen. "Jeg har ligget på linned i regnvejr, og renlighed tager især på mig! Jeg har også fået gigt i vingeledet, ved at stå i træk under et potteskår. Det er rigtig en **lindring** at komme **hen** til sine egne!"

-

"De kommer måske fra **drivhuset**?" spurgte den ældste.

"Højere op!" sagde skarnbassen. "Jeg kommer fra kejserens stald, hvor jeg blev født med guldscoe; jeg rejser i et hemmeligt ærinde, hvorom De ikke må fritte mig, **for** jeg siger det ikke!"

Og så steg skarnbassen ned i **møddingens** fede dynd; der sad tre unge hunskarnbasser, de fnisede, for de vidste ikke hvad de skulle sige.

"De er uforlovede!" sagde **deres** mor, og så fnisede de igen, men det var **denne gang** af forlegenhed.

"Jeg har ikke set dem skønnere i kejserens stalde!" sagde den reisende skarnbasse.

"Fordærv ikke mine pigebørn! **Og** tal ikke til dem, **med mindre** De har reelle hensigter; – men

- "Hurra!" sagde alle de Andre, og saa var Skarnbassen forlovet. Først Forlovelse, saa Bryllup, der var jo ikke Noget at vente efter. Næste Dag gik meget godt, den anden luntede af, men paa den tredie Dag skulde man dog tænke paa Føden for Kone og maaskee Rollinger. "Jeg har ladet mig overraske!" sagde den, "saa maa jeg nok overraske dem igjen -!" Og det gjorde den. Væk var den; væk hele Dagen, væk hele Natten - og Konen sad Enke. De andre Skarnbasser sagde, at det var en rigtig Landstryger de havde optaget i Familien; Konen sad dem nu til Byrde. "Saa kan hun sidde som Jomfru igjen!" sagde Moderen, "sidde som mit Barn! fy, det lede Skarn, som forlod hende!" Han var imidlertid paa Farten, var seilet paa et Kaalblad over Grøften; hen paa Morgenstunden kom to Mennesker, de saae Skarnbassen, tog den op, vendte og dreiede den og de vare meget lærde begge To, især Drengen. "Allah seer den sorte Skarnbasse i den sorte Steen i det sorte Fjeld! staaer der ikke saaledes i Alkoranen?" spurgte han og oversatte Skarnbassens Navn paa Latin, gjorde Rede for dens Slægt og Natur. Den ældre Lærde stemte imod at den skulde tages med hjem, de havde der ligesaa gode Exemplarer, sagde han, og det var ikke høfligt sagt, syntes Skarnbassen, derfor fløi den ham af Haanden, fløi et godt Stykke, den var bleven tør i Vingerne og saa naaede den Drivhuset, hvor den i største Beqvemmelighed, da det ene Vindue var skudt op, kunde smutte ind og grave sig ned i den friske Gjødning. "Her er lækkert!" sagde den. Snart faldt den isøvn og drømte at Keiserens Hest var styrtet og at Hr. Skarnbasse havde faaet dens Guldscoe og Løftet om to til. Det var en Behagelighed og da Skarnbassen vaagnede, krøb den frem og saae op. Hvilken Pragt her i Drivhuset! store Vifte-Palmer bredte sig i Høiden, Solen gjorde dem transparente, og under dem vældede der en Fylde af Grønt og skinnede der Blomster, røde som Ild, gule som Rav og hvide som nysfalden Snee. "Det er en mageløs Plantepragt! hvor den vil	det har De, og jeg giver Dem min velsignelse." "Hurra!" sagde alle de andre, og så var skarnbassen forlovet. Først forlovelse, så bryllup, der var jo ikke noget at vente på. Næste dag gik meget godt, den anden luntede nogenlunde af, men på den tredje dag skulle man jo tænke på føden til den kommende kone og måske på de efterfølgende rollinger. "Jeg har vist ladet mig overraske!" sagde den, "– og så må jeg nok overraske dem igjen -!" Og det gjorde den: Væk var den. Væk hele dagen, væk hele natten – og konen sad nu enke. De andre skarnbasser sagde, at det var en rigtig landstryger de havde optaget i familien; konen sad nu dem alle til byrde. "Så kan hun sidde som jomfru igjen," sagde hendes mor, "sidde som mit barn! Fy, det lede skarn, som forlod hende!" Han var imidlertid på farten, var sejlet på et kålblad over grøften; hen på morgenstunden kom to mennesker, de så skarnbassen, tog den op, vendte og drejede den og de var meget lærde begge to, især drengen. "Allah ser den sorte skarnbasse i den sorte sten i det sorte fjeld! - Står der ikke sådan i Koranen?" spurgte han og oversatte skarnbassens navn til latin, gjorde rede for dens slægt og natur. Den ældre lærde stemte imod at den skulle tages med hjem, de havde ligeså gode eksemplarer derhjemme, sagde han, og det var ikke høfligt sagt, syntes skarnbassen; derfor fløj den ham af hånden, fløj et godt stykke. Den var blevet tør i vingerne og så nåede den drivhuset, hvor den i største bekvemmelighed, da det ene vindue var skudt op, kunne smutte ind og grave sig ned i den friske gødning. "Her er lækkert!" sagde den. Snart faldt den i søvn og drømte at kejserens hest var styrtet og at hr. Skarnbasse havde fået dens guldsco og hertil løftet om to yderligere guldsco. Det var en behagelighed og da skarnbassen vågnede, krøb den frem og så op. Hvilken pragt her i drivhuset! Store viftepalmer bredte sig i højden, solen gjorde dem transparente, og under dem vældede der en fylde af grønt og skinnede der blomster, røde som ild, gule som rav og hvide som nyfalden sne. "Det er en mageløs plantepragt! Hvor den vil
---	---

smage naar den gaaer i Forraadnelse!" sagde Skarnbassen. "Det er et godt Spiiskammer; her boe vist af Familien; jeg vil gaae paa Eftersporing, see at finde Nogen, jeg kan omgaaes med. Stolt er jeg, det er min Stolthed!" Og saa gik den og tænkte paa sin Drøm om den døde Hest og de vundne Guldscoe.

Da greb lige med Eet en Haand om Skarnbassen, den blev klemmt, vendt og dreiet.

Gartnerens lille Søn og en Kammerat var i Drivhuset, havde seet Skarnbassen og skulde have Fornøielse af den; lagt i et Vindrueblad kom den ned i en varm Buxelomme, den kriblade og krablede, fik saa et Tryk med Haanden af Drengen, der gik rask afsted til den store Indsø for Enden af Haven, her blev Skarnbassen sat i en gammel knækket Træsko, som Vrysten var gaaet af; en Pind blev gjort fast, som Mast; og til den blev Skarnbassen tøjret med en ulden Traad; nu var den Skipper og skulde ud at seile.

Det var en meget stor Indsø, Skarnbassen syntes, at det var et Verdenshav og blev saa forbauset, at den faldt om paa Ryggen og sprættede med Benene.

Træskoen seilede, der var Strømning i Vandet, men kom Fartøiet lidt forlangt ud, saa smøgede den ene Dreng strax sine Buxer op og gik ud og hentede det, men da det igjen var i Drift blev der kaldt paa Drengene, alvorligt kaldt, og de skyndte dem afsted og lod Træsko være Træsko; den drev og det altid meer fra Land, altid længer ud, det var gyseligt for Skarnbassen; flyve kunde den ikke, den var bunden fast til Masten.

-

Den fik Besøg af en Flue.

"Det er et deiligt Veir vi har!" sagde Fluen. "Her kan jeg hvile mig! her kan jeg sole mig. De har det meget behageligt!"

"De snakker, som De har Forstand til! seer De ikke, at jeg er tøjret!"

"Jeg er ikke tøjret!" sagde Fluen og saa fløi den.

"Nu kjender jeg Verden!" sagde Skarnbassen, "det er en nedrig Verden! jeg er den eneste Honette i den! Først negter man mig Guldscoe, saa maa jeg ligge paa vaadt Linned, staae i Træk og tilsidst prakke de mig en Kone paa. Gjør jeg

smage når den går i forrådelse!" sagde skarnbassen. "Det er et godt spisekammer; her bor vist **nogle** af familien; jeg vil gå på eftersporing, se at finde nogen, jeg kan omgås med. Stolt er jeg, det er min stolthed!" Og så gik den og tænkte på sin drøm om den døde hest og de vundne guldsco.

Da greb **pludselig** en hånd om skarnbassen, den blev klemmt, vendt og drejet.

Gartnerens lille søn og en kammerat var i drivhuset, havde set skarnbassen og skulle have **lidt** fornøjelse af den; lagt i et vindrueblad kom den ned i en varm bukselomme, den kriblade og krablede, fik så et tryk med hånden af drengen, der gik rask af sted til den store indsø for enden af haven. Her blev skarnbassen sat i en gammel knækket træsko, som vrysten var gået af; en pind blev gjort fast, som mast; og til **masten** blev skarnbassen tøjret med en ulden tråd; nu var den skipper og skulle ud at sejle.

-

Det var en meget stor **sø**; skarnbassen syntes, at det var et verdenshav og blev så forbavset, at den faldt om på ryggen og sprættede med benene.

Træskoen sejlede, der var strømning i vandet, men kom fartøjet lidt for langt ud, så smøgede den ene dreng straks sine bukser op og gik ud og hentede det; men da **skibet** igen var i drift blev der kaldt på drengene, alvorligt kaldt, og de skyndte **sig** af sted og lod træsko være træsko; den drev og det altid mere **og mere** fra land, altid længere ud, det var gyseligt for skarnbassen; flyve kunne den ikke, den var **jo** bundet fast til masten.

Den fik **nu** besøg af en *flue*.

"Det er et dejligt vejr vi har!" sagde fluen. "Her kan jeg hvile mig, her kan jeg sole mig. De har det meget behageligt **her**!"

"De snakker, som De har forstand til! Ser De ikke, at jeg er **fasttøjret**?"

"**Men** jeg er ikke tøjret!" sagde fluen og så fløj den.

"Nu kender jeg verden!" sagde skarnbassen, "det er **jo** en nedrig verden! Jeg er den eneste honnette **og hæderlige** i den! Først nægter man mig guldsco, så må jeg ligge på vådt linned, stå i træk og til sidst prakker de mig en kone på. Gør

nu et rask Skridt ud i Verden, og seer hvorledes man kan have det og jeg skulde have det, saa kommer en Menneske-Hvalp og sætter mig i Tøir paa det vilde Hav. Og imidlertid gaaer Keiserens Hest med Guldskoe! det creperer mig meest; men Deeltagelse kan man ikke vente sig i denne Verden! mit Levnetsløb er meget interessant, dog hvad kan det hjælpe naar Ingen kjende det! Verden fortjener heller ikke at kjende det, ellers havde den givet mig Guldskoe i Keiserens Stald, da Livhesten blev skoet og jeg rakte Benene frem. Havde jeg faaet Guldskoe, da var jeg bleven en Ære for Stalden, nu har den tabt mig og Verden har tabt mig, Alt er ude!"

-
Men Alt var ikke ude endnu, der kom en Baad med nogle unge Piger.

"Der seiler en Træsko!" sagde den Ene.

"Der er et lille Dyr tøiret fast i den!" sagde den Anden.

De vare lige ved Siden af Træskoen, de fik den op, og den ene af Pigerne tog en lille Sax frem, klippede Uldtraaden over uden at gjøre Skarnbassen Skade og da de kom i Land, satte hun den i Græsset.

"Kryb, kryb! flyv, flyv, om Du kan!" sagde hun. "Frihed er en deilig Ting!"

Og Skarnbassen fløj lige ind af det aabne Vindue paa en stor Bygning og der sank den træ ned i den fine bløde, lange Manke paa Keiserens Livhest, der stod i Stalden, hvor den og Skarnbassen hørte hjemme; den klamrede sig fast i Manken og sad lidt og summede sig. "Her sidder jeg paa Keiserens Livhest! sidder som Rytter! Hvad er det jeg siger! ja nu bliver det mig klart! det er en god Idee, og rigtig. Hvorfor fik Hesten Guldskoe? Det spurgte han mig ogsaa om, Smeden. Nu indseer jeg det! for min Skyld fik Hesten Guldskoe!"

-
Og saa blev Skarnbassen i godt Humeur.

"Man bliver klarhovedet paa Reisen!" sagde den.

Solen skinnede ind paa den, skinnede meget smukt. "Verden er ikke saa gal endda," sagde Skarnbassen, "man maa bare vide at tage den!" Verden var deilig, thi Keiserens Livhest havde faaet Guldskoe fordi Skarnbassen skulde være

jeg nu et rask skridt ud i verden, og ser hvordan man kan have det og hvordan jeg burde have det, så kommer en menneskehvalp og sætter mig i tøjr på det vilde hav. Og samtidig går kejserens hest med guldsko! Det kreperer mig mest; men deltagelse kan man ikke vente sig i denne verden! Mit levnedsløb er meget interessant, men hvad kan det hjælpe når ingen kender det? Verden fortjener vel heller ikke at kende det, ellers havde den jo givet mig guldsko allerede i kejserens stald, da yndlingshesten blev skoet og jeg rakte benene frem. Havde jeg fået guldsko, da var jeg helt sikkert blevet en stor ære for stalden. Nu har stalden tabt mig og verden har tabt mig, alt er ude!"

Men alt var ikke ude endnu, der kom en båd sejlene forbi med nogle unge piger.

"Der sejler en træsko!" sagde den ene.

"Der er et lille dyr tøjret fast i den!" sagde den anden.

De var lige ved siden af træskoen, de fik den op, og den ene af pigerne tog en lille saks frem, klippede uldtråden over uden at gøre skarnbassen skade og da de kom i land, satte hun den i græsset.

"Kryb, kryb! Flyv, flyv, om du kan!" sagde hun. "Frihed er en dejlig ting!"

Og skarnbassen fløj lige ind af det åbne vindue på en stor bygning og der sank den træ ned i den fine bløde, lange manke på kejserens hest, der stod i stalden, hvor den og skarnbassen hørte hjemme. Skarnbassen klamrede sig fast til hestens manken og sad lidt og summede sig.

"Her sidder jeg på kejserens yndlingshest!

Sidder som rytter! Hvad er det dog jeg siger? Ja, nu bliver det hele pludselig klart for mig! Det er en god ide, og en rigtig tanke: Hvorfor fik hesten guldsko? Det spurgte han mig også om, smeden. Nu indser jeg det! For min skyld fik hesten guldsko!"

Og så blev skarnbassen i godt humør.

"Man bliver klarhovedet på rejsen!" sagde den.

Solen skinnede ind på den, skinnede meget smukt. "Verden er ikke så gal endda," sagde skarnbassen, "man må bare vide at tage den på den rigtige måde!" Verden var dejlig, for kejserens yndlingshest havde fået guldsko fordi skarnbassen skulle være dens rytter!

dens Rytter. "Nu vil jeg stige ned til de andre Basser og fortælle hvor Meget man har gjort for mig; jeg vil fortælle om alle de Behageligheder jeg har nydt paa Udenlandsreisen, og jeg vil sige, at nu bliver jeg hjemme saalænge, til Hesten har slidt sine Guldscoe!"	- “Nu vil jeg stige ned til de andre basser og fortælle hvor meget man har gjort for mig; jeg vil fortælle om alle de behageligheder jeg har nydt på udenlandsrejsen, og jeg vil sige, at nu bliver jeg hjemme meget længe, indtil hesten har slidt sine guldsco!”
Originalteksten, bragt her mhp. sammenligning med ændringerne i 2019-versionen, er fra Det Kongelige Biblioteks HCA online-arkiv (efter DSL-udgaven 1963-1967). Der kan være enkelte ´digitale fejl´ i disse ældre online-originaler. Link: http://wayback-01.kb.dk/wayback/20101103141246/http://www2.kb.dk/elib/lit//dan/andersen/eventyr.dsl/index.htm	Sprogjusteret version ved Ivan Hansen (2015/2019) ©